

“ ఆ ది పీ ర్వ్ ము ” - విష్ విడ్క్షున్ సర్వస్వమ్

“ బిష్ముష్ట్రీ భ్విన్ము ”

పుణ్యంచరథరం విష్ పుణ్యం షణితర్వ్ పుణ్యం చతుర్వ్ పుణ్యమ్ ।
తుఫస్తతదన్ ప్రియేత్ సర్వవిష్మూహశింతయే ॥

“ శ్రీనివిస్ భ్విన్ము ”

సర్వస్తుష్ట్యం తుహాదేవ నైరియం కృపానిధి ।
పొతొ ప్రో భణిత్తైలేష భ్రక్తంధో దయోనిధి ॥

“ ఏహోభార్త శ్రీవిష్ పులమ్ ”

వ్యోపాయుషోష్ట లుఱ నిష్ఠుతమప్రమేయం । లుఱ్యం తవిత్తుతుథ పాపురారం జీవం చ ।
యే ఘారతం సమఖ్యాతి తేచ్యతోనం । కిం తప్య లుత్సురజులైరఘుశీచ్యేన్ ॥

“ అధి సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహాక్షితే, విరాజమసగ్స్య, దేవదేవిశత్తమస్య, జగద్రుక్షణార్, మపత్తిర్షస్య, శ్రీమదభులాకిశించి
బ్రహ్మండనాయకస్య, శ్రీవేజ్ఞాటేవ్యరస్సామిగుని, అసుగ్రహప్రసాదేన, సర్వేషార, భక్తజనానార, ఆధివ్యాధి,
నివృత్తిద్వారా, ఆయురార్థ్రేవ్యరస్సాభవృద్ధస్థరం, విషుచికాక్రమిజనిత, సమస్త, దుష్టుభావ సివారణారం
సర్వార్థం, నివృత్తిద్వారా, సకలత్రేయోఽఖచ్ఛారం, ధర్మార్థ, కమమెష్టాఖ్య, చతుర్వ్యాధి, పురుషార్థ ఘల
సిద్ధస్థరం, వాజ్ఞానికాయ, ప్రవర్తిత, అనేక జన్మాశు, నిబర్ణణారం, సమస్త, పాపక్షయార్థం చ, శ్రీమస్తపశిభారతే,
ఆదిపర్వాణి, యథార్థి, ఎకిస్సుత్తింశాధ్యయాన్మర్గరత, శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యమఖేన,

కరిష్మామహే ॥

“ వ్యోపి భ్విన్ము ”

వ్యోపం తశిష్మాప్తారం జ్ఞేః పౌత్రతుక్ల్యాహమ్ ।
తరిషరిత్తుసిం తందే శుక్తతెతం తపోనిధిమ్ ॥

వ్యోపాయ విష్ రణపాయ వ్యోపరణపాయ విష్ తే ।
స్తుతి తై లుత్సునాధయే, తేస్మాయ స్తుతోఽతుః ॥

అధ్యాయః-28 అష్టవింశోఽధ్యాయః ఆస్తికపర్వ

అమృతమానేతుం గమిష్యతో గరుడస్య మాతురాజ్ఞయా నిషాదభక్షణామ్
సౌతిరువాచ

తతః స మాతుర్వచనం నిశమ్య వితత్య పక్షో నభ ఉత్పాత ।

తతో నిషాదాన్ బలవానుపాగతో బుభుక్షితః కాల ఇవాష్టకోఽపరః ॥ ॥ 28 - 16 ॥

స తాన్మిషాదానుపసంహరంష్టదా రజః సముద్ర్మయ నభఃస్మిశం మహాత్ ।

సముదుకుక్షో చ విశోషయన్ పయః సమీపజాన్ భూధరజాన్మిచాలయన్ ॥ ॥ 28 - 17 ॥

తతః స చట్టే మహాదాననం తదా నిషాదమార్గం ప్రతిరుధ్య పక్షిరాట్ ।

తతో నిషాదాష్టరితాః ప్రవాహజుః యతో ముఖం తస్య భుజజ్ఞబోజినః ॥ ॥ 28 - 18 ॥

తదాననం వివృతమతిప్రమాణావత్సమభ్యయుర్గానమివార్దితాః ఖగాః ।

సహార్పశః పవనరజోవిమోహితా యథానిలప్రచలితపాదపే వనే ॥ ॥ 28 - 19 ॥

తతః ఖగో వదనమమిత్రతాపనః సమాహరత్ పరిచపలో మహాబలః ।

నిషాదయన్ బహువిధమత్స్యజీవినో బుభుక్షితో గగనచరేశ్వరష్టదా ॥ ॥ 28 - 20 ॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి ఆస్తికపర్వణి సౌషట్ అష్టవింశోఽధ్యాయః ॥ 28 ॥

అధ్యాయః-29 ఏకోనత్రింశోఽధ్యాయః ఆస్తికపర్వ

కశ్యపస్య గరుడం ప్రతి గజకచ్ఛపయోః సూర్యజన్మవృత్తాప్రవర్ణనం గరుడస్య తావుభో
గృహీతావ్ దివ్యవటవృక్షశాఖాయామానయనం తచ్ఛాఖాయా భజ్ఞశ్చ

కశ్యప ఉపాచ

తన్నే తత్పుం నిబోధస్య యత్ ప్రమాణా చ తావుభో ।

ఆసీద్విభావసుః నామ మహార్షిః కోపనో భృశమ్ ॥ ॥ 29 - 14 ॥

భ్రాతా తస్యానుజశ్చాసీత్ సుప్రతీకో మహాతపాః ।

స నేచ్చతి ధనం భ్రాతా సమైకష్టం మహామునిః ॥ ॥ 29 - 15 ॥

విభాగం కీర్తయత్యేవ సుప్రతీకో హి నిత్యశః ।

అధాబ్రావీచ్చ తం భ్రాతా సుప్రతీకం విభావసుః ॥ ॥ 29 - 16 ॥

విభాగం బహువో మోహత్కర్తుమిచ్ఛన్ని నిత్యశః ।
తతో విభక్తాస్యనోన్యం విక్రుద్యనే2ర్థమోహితాః ॥

॥ 29 - 17 ॥

తతః స్వార్థపరామ్మాధాన్ పృథగ్నుతాన్ స్వకైర్థవైః ।
విదితాయ భేదయన్యేతానమిత్రా మిత్రరూపిణాః ॥

॥ 29 - 18 ॥

విదితాయ చాపరే భిన్నానవ్తరేషు పతత్వధు ।
భిన్నానామతులో నాశః క్షిప్రమేవ ప్రవర్తతే ॥

॥ 29 - 19 ॥

తస్మాద్విభాగం భ్రాతృజాం న ప్రశంసన్ని సాధవః ।
ఏవముక్తః సుప్రతీకో భాగం కీర్తయతే2నిశమ్ ।
ఏవం నిర్భుద్యమానస్తు శశాపైనం విభావసుః ।
గురుతాప్రే నిబద్ధానామనోన్యేనాభిశజ్ఞినామ్ ॥

॥ 29 - 20 ॥

నియన్తుం న హి శక్యప్యం భేదతో ధనమిచ్ఛసి ।
యస్మాత్పాత్మాత్ సుప్రతీక హస్తిత్వం సమవాప్యసి ॥

॥ 29 - 21 ॥

శప్తస్యేవం సుప్రతీకో విభావసుమధాబ్రవీత్ ।
త్వమప్యవ్రద్ధలచరః కచ్చపః సమ్భవిష్యసి ॥

॥ 29 - 22 ॥

ఏవమనోన్యశాపాత్తో సుప్రతీకవిభావసూ ।
గజకచ్చపతాం ప్రాప్తావర్ధార్థం ముఢచేతసా ॥

॥ 29 - 23 ॥

రోషదోషానుషజీణ తిర్యగోనిగతావుభో ।
పరస్పరద్వేషరతో ప్రమాణబలదర్పితో ॥

॥ 29 - 24 ॥

సరస్యస్మిన్నష్టకాయో పూర్వవైరానుసారిణో ।
తయోరన్యతరః శ్రీమాన్ సముష్టాతి మహాగజః ॥

॥ 29 - 25 ॥

యస్య బృంహితశబ్దేన కూరోగై2ప్యవ్రద్ధలేశయః ।
ఉత్థితో2సా మహాకాయః కృత్పుం విక్షోభయన్ సరః ॥

॥ 29 - 26 ॥

యం దృష్ట్యు వేష్టితకరః పతత్యేష గజో జలమ్ ।
దస్తహస్తాగ్రలాజ్యాలపాదవేగేన వీర్యవాన్ ॥

॥ 29 - 27 ॥

విక్షోభయంప్తతో నాగః సరో బహురుషాకులమ్ |
కూర్గై2ప్యభ్యద్వయతశిరా యుద్ధాయాభ్యేతి వీర్యవాన్ ||

|| 29 - 28 ||

షడుచ్ఛితో యోజనాని గజసద్యిగుణాయతః |
కూర్గైప్రియోజనోత్సేధో దశయోజనమణ్ణలః ||

|| 29 - 29 ||

తాపుభో యుద్ధసమ్మత్తో పరస్పరవదైషిణో |
ఉపయుజ్యశు కర్గైదం సాధయేప్సితమాత్మనః ||

|| 29 - 30 ||

మహాబ్రఘునసంకాశం తం భుక్యామృతమానయః |
మహాగిరిసమప్రభ్యం ఫోరరూపం చహాప్తినమ్ ||

|| 29 - 31 ||

సౌతిరువాచ

ఇత్యక్యై గరుడం సో2థ మాజ్జల్యమకరోత్తదా |
యుధ్యతః సహ దేవైస్తే యుద్ధే భవతు మజ్జలమ్ ||

|| 29 - 32 ||

పూర్వకుమో ద్విజా గావో యచ్చాన్యత్రిజ్ఞేదుత్తమమ్ |
పుభం స్వస్యయనం చాపి భవిష్యతి తవాణాజ ||

|| 29 - 33 ||

“ప్రిమోతీత్త” - ధర్మాచర్ణాధలతుషైన “స్తతోంణ” త్రుష్టలు

యుద్ధిష్ఠిర ఉవాచ

శబ్దే స్వర్పే చ రూపే చ తదైవ రసగంధయోః |
తస్యాధిష్టానమవ్యగ్రః బ్రూహిం సర్వ యథాతథమ్ ||

కిం న గృహ్ణతి విషయాన్ యుగపచ్చ మహామతే |
వితావదుచ్యతాం చోక్తం సర్వం పన్నగసత్తమ్ ||

పర్మ ఉవాచ

యదాత్ముద్రవ్యమాయుషున్ దేహసంశయణాన్వితమ్ |
కరణాధిష్టితం భోగాన్ ఉపభుంక్తే యథావిధి ||

జ్ఞానం చైవాత్ర బుద్ధిశ్చ మనశ్చ భరతర్వభ |
తస్య భోగాధికరణే కరణాని నిబోధ మే ||

మనసా తాత పర్యేతి క్రమశో విషయానిమాన్ ।
విషయాయతనస్థి హి భూతాత్మా క్షేత్రమాస్థితః ॥

తత్త్ర చాపి నరవ్యాఘ్రు మనో జంతోర్యధీయతే ।
తస్మాద్ యుగపదత్రాస్య గ్రహణం నోపపద్యతే ॥

స ఆత్మా పురుషవ్యాఘ్రు భ్రువోరంతరమాశితః ।
బుధ్యం ద్రవ్యేషు సృజతి వివిధేషు పరావరామ్ ॥

బుధ్యేరుత్తరకాలా చ వేదనా దృశ్యతే బుధైః ।
విష వై రాజశార్యాల విధిః క్షేత్రజ్ఞభావనః ॥

ఃః “గౌతింద్ర సాము స్తంత్రీత్రస్తమ్” ఃః

॥ అథ క్షమా ప్రార్థనా ॥

యదక్కరపదబ్రథష్టం మాత్రాహీసం చ యద్భువేత్తి,
తత్సర్వం క్షమాతాం దేవ నారాయణ సమోస్తుతే ॥

॥ అథ లిఖక్కేషు ప్రార్థనా ॥

సర్వేభవస్తు సుఖసం సర్వేసంతు సిరామయః ।
సర్వేభద్రాణి పత్సంతు మాకశ్చిత్ దుఃఖభాగ్యవేత్తి ॥

॥ అథ భగవత్సుమర్యాణమ్ ॥

కాయేన వాచా మనసేంబ్రియైరాజ్య బుధ్యాత్మానా వా ప్రకృతేస్యభావాత్తి,
కరిష్మి యద్భుత్తకలం పరమై నారాయణాయేతి సమర్యాయమి ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

త్రియః కాశ్మాయ కఞ్చాఖనిధయే నిధయేర్థినమ్ ।
లీవేజ్ఞాంసిభాగాయ లీనిభాగాయ మంగళమ్ ॥